

ZAKON BR.03/L-072

O LOKALNIM IZBORIMA U REPUBLICI KOSOVO

Skupština Republike Kosova,

Na osnovu člana 65.(1) Ustava Republike Kosova;

U cilju organizovanja slobodnih, korektnih i demokratskih izbora za skupštine opština i gradonačelnike i u svrhu jačanja demokratske lokalne vlasti,

Usvaja

ZAKON O LOKALNIM IZBORIMA U REPUBLICI KOSOVA

POGLAVLJE I

OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Svrha

Svrha ovog zakona je organizovanje i održavanje izbora za Skupštine opština i Gradonačelnike opština Kosova.

**Član 2.
Definicije**

2.1. Izrazi koji se koriste u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

“**Centralni registar građana**” se odnosi na registar građana, koji je uspostavljen u saglasnosti sa Zakonom o državljanstvu i u skladu sa ovim zakonom;

“**Certifikovani politički subjekat(i)**” se odnosi na politički subjekat, tj. političku partiju, koaliciju političkih partija, građanske inicijative i nezavisne kandidate koji su sertifikovani od strane CIK, u saglasnosti sa ovim Zakonom i pravilima CIK;

“**CIK**” se odnosi na Centralnu Izbornu Komisiju;

“**Građanska inicijativa**” se odnosi na grupu lica koja su se dobrovoljno udružila na osnovu jednakih ideja, interesa ili stavova, sa ciljem izbora njihovog kandidata, ali koji ne žele da formiraju političku partiju;

“**IKMŽ**” se odnosi na **Izbornu Komisiju za molbe i žalbe**, nezavisni organ zadužen da razmatranje žalbi i molbi koje se tiču procesa izbora;

“**Kandidat**” se odnosi na kandidata za odbornika skupštine opštine i gradonačelnika, koji se kandiduje u ime političke partije ili građanske inicijative;

“**Koalicija**” se odnosi na sporazum dva ili više politička subjekta;

“**Lokalni izbori**” se odnosi na izbore za Skupštinu opštine i gradonačelnika;

“**Mediji**” se odnosi na sve radi i TV stanice koje emituju program na teritoriji Kosova i koje su licencirane od strane Nezavisne Komisije za Medije, uklucujuci i pisane medije;

“**Nevladina organizacija**” (**NVO**) se odnosi na organizaciju koja je registrovana kao nevladina organizacija, u saglasnosti sa odredbama zakona na snazi;

“**Nezavisni kandidat**” se odnosi na kandidata za odbornika skupštine opštine ili gradonačelnika, koji nije član niti jedne političke partije ili građanske inicijative i koji se ne kandiduje u ime neke političke partije;

“**Opština**,”se odnosi na osnovnu jedinicu lokalne samouprave u Republici Kosovo, sačinjena od gradjana i zajednica odredjene teritorije definisane zakonom kao što je odredjeno Zakonom o broju, nazivima i granicama opština;

“**Politička partija**” se odnosi na organizaciju lica koja su se dobrovoljno udružila na osnovu zajedničkih ideja, interesa ili stavova, u svrhu uticaja na izbor svojih kandidata ili kao što je i definisano zakonom na snazi;

“**Politički subjekat**” se odnosi na političku partiju, koaliciju, građansku inicijativu ili nezavisnog kandidata;

“**Ustav**” se odnosi na Ustav Kosova

2.2. Svaki drugi upotrebljeni izraz u ovom zakonu ima isto značenje kao u Zakonu o opštim izborima u republici Kosova, osim ako kontekst zahteva drugčije.

Član 3. Osnovna načela

3.1 Sprovođenje i upravljanje opštinskim izborima na Kosvu i zakon koji se tiče istih treba se zasnivati na sledeća načela:

- Opštinski izbori se trebaju održati na osnovu slobodnog, univerzalnog, jednakog, direktnog i tajnog glasanja, na osnovu ovog zakona i pravila CIK.

- Birači sa pravom glasa imaju isto pravo na glasanje i jednak broj glasova na istim izborima.

- Svaki građanin Kosova ima pravo da bira i bude biran bez ikakve diskriminacije na osnovu rase, etničke pripadnosti, boje, jezika, pola, verskog ili političkog uverenja, obrazovanje, društveno poreklo ili slično, na osnovu odredbi ovog Zakona.

- Upravni organi izbora trebaju sprovoditi aktivnosti obučavanja glasača kako bi ih upoznali sa izbornom procedurom i pravilima zaštite prava na glasanje. U tu svrhu, upravni organi izbora moraju pripremiti materijal o izborima na jezicima zajednica u onim geografskim područjima na kojima iste žive, kao i putem medija koji emituju program na jezicima manjina.

- Sloboda i privatnost davanja glasa je garantovana. Niko nema pravo da uskrati pravo glasa nekom građaninu, niti da ga/je prisili na bilo koji način, smatra odgovornim za glas ili zahteva, protiv volje istoga, da povuče svoj glasi ili izjavi zašto nije glasao/la.

- Svi politički subjekti imaju pravo na kampanju i izbornu propagandu putem medija, održavanjem političkih događaja, objavljivanja i prosleđivanju i objavljivanjem izbornog materijala, na zakonit način u saglasnosti sa zakonom na snazi i pravilima.

- Politički subjekti imaju pravo na jednaku mogućnost korišćenja radija i televizije, javna sredstava i ostale oblike podrške.

- Korišćenje javnih kancelarija, resursa ili osoblja bilo koje institucije na centralnom ili lokalnom nivou u svrhu podržavanja političkih subjekata na izborima je strogo zabranjeno. Politički subjekti nikako ne smeju koristiti funkcije javnih službenika, resurse ili osoblje u svrhu izborne kampanje.

- Svi politički subjekti i izborna tela su dužni da poštuju odredbe koje se tiču polne jednakosti, kao što je i regulisano ovim zakonom.

- Svi politički subjekti, njihove pristalice i ostale institucije su dužne da poštuju osnovne principe, određene ovim članom, a koji se tiču slobodnih, pravilnih i informativnih izbora u duhu demokratske tolerancije, mira i poštovanja vladavine zakona.

3.2 Gradonačelnik i odbornici skupštine opštine ne mogu biti članovi nijednog drugog izabranog organa.

3.3 Svi politički subjekti su slobodni da održavaju kampanju u skladu sa pravilima i zakonom na snazi, uključujući Poglavlje VIII Zakona o opštim izborima.

3.4 Osoba koja vrši javnu funkciju, izabrana ili imenovana, ne može da koristi istu ili nijedno od službenih sredstava u svrhu sticanja glasova. Nijedno sredstvo bilo koje institucije javne administracije na centralnom ili lokalnom nivou ili nijedno preduzeće u vlasništvu ili kontrolisano od strane centralne ili lokalne vlasti ne može biti upotrebljeno ili korišćeno kao podrška političkom subjektu na izborima.

3.5 Nijedan politički subjekat neće tokom trajanja perioda izborne kampanje, da ohrabri ili iskoristi zaposlenog u javnim institucijama koristeći njegov ili njen javni položaj kako bi vodili kampanju za jedan politički subjekat.

Član 4. Datum i objavljivanje izbora

4.1 Nakon konsultacija sa političkim partijama, Predsednik Kosova određuje i objavljuje datum lokalnih izbora.

4.2 Izbori za institucije lokalne samouprave će se održati u nedelju, svake četvrte (4) godine. Izbori se ne mogu održati šesdeset (60) dana pre isteka mandata ili trideset (30) dana nakon isteka mandata.

4.3 Na osnovu Ustavnih ovlašćenja datih Predsedniku, odluka o datumu izbora se objavljuje najranije šest (6) i najkasnije četiri (4) meseca pre dana izbora.

4.4 Nakon raspuštanja Skupštine opštine ili razrešenja gradonačelnika skupštine, ukoliko nije podneta žalba Ustavnom sudu u roku od pet (5) dana, vanredne izbore raspisuje Predsednik Kosova. Nakon raspuštanja Skupštine opštine, vanredni izbori će se raspisati najkasnije deset (10) dana nakon raspuštanja. Vanredni izbori se ne mogu održati ranije od trideset (30) niti kasnije od četrdeset pet (45) dana od dana raspuštanja. Vanredni izbori će se sprovoditi na osnovu istih zakona i pravila CIK kao i ostali izbori, osim što CIK može izmeniti rokove prema potrebi u saglasnosti sa okolnostima.

4.5 Odluka o raspisivanju izbora se objavljuje u 'Službenom listu Kosova'.

Član 5. Mandat Skupština opština i gradonačelnika

5.1 Mandat Skupština opština i gradonačelnika ističe istog meseca četvrte godine od dana izbora, u saglasnosti sa članom 37 Zakona o lokalnoj samoupravi.

5.2 Skupštine opština i gradonačelnici ostaju na funkciji do izbora novih organa, osim u slučaju razrešenja u saglasnosti sa Zakonom o lokalnoj samoupravi.

Član 6.
Potvrđivanje i certifikacija rezultata izbora

CIK će certifikovati konačne rezultate izbora u saglasnosti sa Zakonom o opštim izborima Poglavljem XVI i pravilima CIK.

POGLAVLJE II
IZBORNI SISTEM

Član 7.
Izbori za Skupštine Opština

7.1. Svaka opština se smatra jednom izbornom zonom. Svaka Skupština opštine se bira direktnim glasanjem birača koji su registrovani u opštini u kojoj se održavaju izbori za Skupštinu opštine.

7.2 Politički subjekat će podneti listu kandidata za certifikaciju za svaku opštinu za koju se kandiduje u saglasnosti sa procedurom uspostavljenom ovim zakonom, zakonom o opštim izborima i pravilima CIK. Svaka lista kandidata se treba sastojati od najmanje 30% certifikovanih kandidata suprotnog pola.

7.3 Svaki certifikovani politički subjekat pojaviće se na "otvorenoj listi" glasača za svaku opštinu u kojoj certifikovani Politički Subjekt učestvuje u izborima.

7.4 Realizujući svoje pravo glasa, glasač glasa za jedan (1) certifikovan politički subjekt i može da glasa za jednog (1) kandidata iz liste kandidata tog političkog subjekta. Ako je na glasačkom listiću zabeleženo više od jednog (1) kandidata, računa se samo glas za politički subjekt.

7.5 Glasanje za politički subjekt se smatra glas za prvog kandidata na listić za kandidata političkog subjekta. CIK obezbeđuje da glasački list ne dozvoljava glasaču da ujedno glasa za politički subjekt i za prvog kandidata na listi kandidata tog političkog subjekta.

Član 8.
Raspodela mesta u skupštini opštine

8.1 Mesta za svaku Skupštinu Opštine se dele na sledeći način:

a) ukupan broj važećih glasova koji je dobio svaki politički subjekat na izborima za opštinu će se podeliti sa 1, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15, i tako redom sve dok broj delilaca bude jednak broju mesta za tu Skupštinu opštine;

b) dobijeni količnik će se odrediti na osnovu niza opadajućeg niza deljenja. Mesta će se podeliti političkim subjektima na osnovu količnika, tako što će prvo mesto ići onom političkom subjektu čiji količnik je najveći, drugo mesto subjektu sa sledećim najvišim količnikom, i tako redom sve do raspodele svih mesta za relevantnu Skupštinu opštine.

c) ukoliko jedan politički subjekat dobije broj mesta koji je jednak broju kandidata sa liste i ima pravo na još mesta, preostali deo količnika se neće uzeti u obzir za dodeljivanje preostalih mesta. Koristiće se sledeći količnik na osnovu opadajućeg niza sve dok se ne izvrši raspodela svih mesta u Skupštini opštine.

d) ukoliko dođe do jednakosti zato što su dva ili više količnika identična, mesta će se dodeliti na osnovu žreba koji će izvlačiti predsedavajući CIK u prisustvu ovlašćenog predstavnika relevantnog političkog subjekta.

8.2 Svi glasovi koje su dobili kandidati koji se nalaze na listi kandidata svakog političkog subjekta će se brojati pojedinačno. Izvršiće se reorganizacija liste na osnovu opadajućeg niza, sve u skladu sa brojem glasova koji je dobio svaki kandidat.

8.3. Mesta dodeljena političkom subjektu pomenutom u stavu 1. ovog člana će se podeliti kandidatima sa liste političkog subjekta kao što je i određeno stavom 2. ovog člana, počevši od prvog kandidata na listi i nastavljajući na osnovu opadajućeg niza, dok god se ne izvrši raspodela svih mesta tom političkom subjektu.

8.4 Ukoliko i nakon dodeljenih mesta, u saglasnosti sa stavom 3. ovog člana, kandidatima manjinskog pola tog političkog subjekta ne bude dodeljeno 30% od ukupnog broja mesta koja pripadaju tom subjektu, poslednji izabrani kandidat većinskog pola će se zameniti sledećim kandidatom suprotnog pola sa liste kandidata, dok god broj mesta dodeljenih manjinskom polu ne bude najmanje 30%.

Član 9. Izbori za gradonačelnike

9.1 U svrhu Izbora za Gradonačelnika, svaka opština smatraće se izbornom zonom za jednog člana.

9.2 Kako bi se izabrao za gradonačelnika kandidat treba da ispuni uslove člana 30 Zakona o opštim izborima i treba da bude stanovnik opštine za gradonačelnika koje se kandiduje poslednje tri (3) godine.

9.3 Kandidat certifikovanog političkog subjekta za mesto Gradonačelnika može se certifikovati kao kandidat u drugim izborima kao što su oni za Skupštinu Kosova ili Skupštinu Opštine ali će vršiti samo jednu izabranu funkciju. Ako se bira za Gradonačelnika, kandidat neće imati pravo da drži mesto u Skupštini Kosova ili Skupštini Opštine.

9.4 Svaki gradonačelnik se bira direktno glasovima birača koji su registrovani u opštini u kojoj se održavaju izbori za gradonačelnika.

9.5 Kandidat je izabran za gradonačelnika opštine ukoliko dobije 50% plus jedan glas od ukupnih važećih glasova u toj opštini.

9.6 Ukoliko nijedan kandidat ne dobije 50%, plus jedan (1) glas, od ukupnog broja važećih glasova u toj opštini, CIK organizuje drugi krug glasanja za dvojicu kandidata koji su dobili najveći broj važećih glasova. Drugi krug izbora se održava u nedelju, četiri (4) nedelje nakon prvog kruga glasanja.

9.7 Onaj kandidat koji dobije većinu glasova na drugom krugu izbora se bira za gradonačelnika opštine.

Član 10. Zamena odbornika Skupštine opštine

10.1 Mandat odbornika Skupštine opštine ne može biti promenjen ili ukinut pre isteka mandata, izuzev slučajeva kao što je i određeno Zakonom o lokalnoj samoupravi.

10.2 Predsedavajući Skupštine opštine obaveštava CIK o slobodnom mestu u Skupštini opštine.

10.3 CIK popunjava upražnjeno mesto na osnovu sledećih kriterija:

a) sledećim kvalifikovanim kandidatom istog pola iz ponovno sastavljene liste kandidata istog političkog subjekta;

b) ako nema drugog kandidata istog pola u sastavljenoj listi kandidata, zamena se vrši sledećim kandidatom ponovo sastavljene liste kandidata istog političkog subjekta;

c) ako nema nijednog drugog kandidata na sastavljenoj listi kandidata, zamena se vrši sa sledećim kandidatom is ponovno sastavljene liste političkog subjekta koji je imao najviši koeficijent glasova odmah posle prethodnog subjekta na poslednjim izborima, na osnovu formule određene stavom 1. člana 7. ovog zakona;

c) ako je odbornik nezavisni kandidat, zamena se vrši sledećim kandidatom iz ponovno sastavljene liste kandidata političkog subjekta koji je imao najviši koeficijent glasova nakon prethodnog subjekta, u skladu sa formulom koja je određena stavom 1. člana 7. ovog zakona

10.4 Skupština opštine se raspušta u saglasnosti sa Zakonom o lokalnoj samoupravi.

Član 11. Istek mandata i razrešenje gradonačelnika

11.1 Gradonačelnikov mandat ističe u saglasnosti sa Zakonom o lokalnoj samoupravi.

11.2 Gradonačelnik čiji mandat ističe u saglasnosti sa stavom 1. ovog člana će se zameniti održavanjem vanrednih izbora za Gradonačelnika te opštine. Mandat novo izabranog gradonačelnika ističe na dan isteka mandata gradonačelnika kojeg je zamenio/la.

POGLAVLJE III PRAVO NA GLASANJE, REGISTRACIJA I CERTIFIKACIJA

Član 12.

12.1 Poglavlje II (Birači sa pravom glasa, birački spisak i period za prigovore i potvrđivanje biračkih spiskova) i sve ostale odredbe Zakona o opštim izborima u Republici Kosovo će se primenjivati mutatis mutandis na lokalne izbore osim ako je drugačije određeno ovim Zakonom.

12.2 Birač ima pravo glasa samo u onoj opštini u kojoj je registrovan kao stalni građanin, osim ako je drugačije određeno zakonom.

Član 13.

Poglavlje III (registracija političkih partija i sertifikacija političkih subjekata) Zakona o opštim izborima u Republici Kosovo će se primenjivati mutatis mutandis na lokalne izbore osim ako je drugačije određeno ovim Zakonom.

POGLAVLJE IV CERTIFIKACIJA KANDIDATA

Član 14.

Poglavlje IV (Certifikacija kandidata) Zakona o opštim izborima u Republici Kosovo će se primenjivati mutatis mutandis na lokalne izbore osim ako je drugačije određeno ovim Zakonom.

POGLAVLJE V

KODEKS PONAŠANJA POLITIČKIH SUBJEKATA, NJIHOVIH PRISTALICA I KANDIDATA

Član 15.

Poglavlje V (Kodeks ponašanja političkih subjekata, njihovih pristalica i kandidata) Zakona o opštim izborima u Republici Kosovo će se primenjivati mutatis mutandis na lokalne izbore osim ako je drugačije određeno ovim Zakonom.

POGLAVLJE VI

TROŠKOVI KAMPANJE ZA LOKALNE IZBORE

Član 16.

Finansiranje lokalnih izbora

16.1 Lokalni izbori se finansiraju iz Konsolidovanog budžeta Kosova.

16.2 Sredstvima upravlja CIK u saglasnosti sa Zakonom o upravljanju javnim finansijama i računovodstvom.

16.3. Poglavlje VI (ograničenja troškova kampanje i finansijska transparentnost), Zakona o opštim izborima u Republici Kosovo će se primenjivati mutatis mutandis na lokalne izbore osim ako je drugačije određeno ovim Zakonom.

POGLAVLJE VII

PREDIZBORNA KAMPANJA I OBAVEŠTENJE O POLITIČKIH DOGAĐAJIMA

Član 17.

Poglavlje VII (Predizborna kampanja i obaveštenje o političkim događajima) Zakona o opštim izborima u Republici Kosovo će se primenjivati mutatis mutandis na lokalne izbore osim ako je drugačije određeno ovim Zakonom.

POGLAVLJE VIII

MEDIJI TOKOM PREDIZBORNE KAMPANJE

Član 18.

Poglavlje VIII (Mediji tokom predizborne kampanje) Zakona o opštim izborima u Republici Kosovo će se primenjivati mutatis mutandis na lokalne izbore osim ako je drugačije određeno ovim Zakonom.

POGLAVLJE IX
POSMATRAČI IZBORA

Član 19.

Poglavlje IX (Posmatrači izbora) Zakona o opštim izborima u Republici Kosovo će se primenjivati mutatis mutandis na lokalne izbore osim ako je drugačije određeno ovim Zakonom.

POGLAVLJE X

CIK

Član 20.

Poglavlje X (CIK) Zakona o opštim izborima u Republici Kosovo će se primenjivati mutatis mutandis na lokalne izbore osim ako je drugačije određeno ovim Zakonom.

POGLAVLJE XI

OPŠTINSKE IZBORNE KOMISIJE

Član 21.

Poglavlje XI (Opštinske izborne komisije) Zakona o opštim izborima u Republici Kosovo će se primenjivati mutatis mutandis na lokalne izbore osim ako je drugačije određeno ovim Zakonom.

POGLAVLJE XII

KOMISIJE BIRAČKIH MESTA

Član 22.

Poglavlje XII (Komisije biračkih mesta) Zakona o opštim izborima u Republici Kosovo će se primenjivati mutatis mutandis na lokalne izbore osim ako je drugačije određeno ovim Zakonom.

POGLAVLJE XIII

BIRAČKA MESTA I GLASANJE

Član 23.

Poglavlje XIII (Biračka mesta i glasanje) Zakona o opštim izborima u Republici Kosova će se primenjivati mutatis mutandis na lokalne izbore osim ako je drugačije određeno ovim Zakonom.

POGLAVLJE XIV

GLASANJE VAN KOSOVA

Član 24.

24.1 Birači koji privremeno žive van teritorije Kosova imaju pravo glasa na lokalnim izborima u saglasnosti sa procedurom i datumom određenim od strane Centralne izborne komisije.

24.2 Poglavlje XIV (Glasanje van Kosova) Zakona o opštim izborima u Republici Kosovo će se primenjivati mutatis mutandis na lokalne izbore osim ako je drugačije određeno ovim Zakonom.

POGLAVLJE XV

GLASANJE LICA SA POSEBNIM POTREBAMA

Član 25.

Poglavlje XV (Glasanje lica sa posebnim potrebama) Zakona o opštim izborima u Republici Kosovo će se primenjivati mutatis mutandis na lokalne izbore osim ako je drugačije određeno ovim Zakonom.

POGLAVLJE XVI

PREBROJAVANJE GLASAČKIH LISTIĆA I OBJAVLJIVANJE REZULTATA IZBORA

Član 26.

Poglavlje XVI (Prebrojavanje glasačkih listića i objavljivanje rezultata izbora) Zakona o opštim izborima u Republici Kosovo će se primenjivati mutatis mutandis na lokalne izbore osim ako je drugačije određeno ovim Zakonom.

POGLAVLJE XVII

INFORMISANJE BIRAČA I MEDIJI

Član 27.

Poglavlje XVII (Informisanje birača i mediji) Zakona o opštim izborima u Republici Kosovo će se primenjivati mutatis mutandis na lokalne izbore osim ako je drugačije određeno ovim Zakonom.

POGLAVLJE XVIII

IKMŽ

Član 28.

Poglavlje XX (Izborna komisija za molbe i žalbe) Zakona o opštim izborima u Republici Kosova će se primenjivati mutatis mutandis na lokalne izbore osim ako je drugačije određeno ovim Zakonom.

POGLAVLJE XIX

KONAČNE I PRELAZNE ODREDBE

Član 29.

Sprovođenje

29.1 CIK će izdati dodatni akt o sprovođenju ovog Zakona. U roku od devet (9) meseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona, CIK će usvojiti pravila koja se tiču ovog zakona.

29.2 CIK će izdati i ostala pravila koja su neophodna za sprovođenje ovog Zakona.

Član 30.

Ukidanje

Nakon stupanja na snagu ovog zakona ukidaju se svi prethodni zakoni koji regulišu lokalne izbore, ali ne i Zakon o opštim izborima ili Zakon o lokalnoj samoupravi.

Član 31.

Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu na dan objavljivanja u Službenom listu Republike Kosova.

Zakon br.03/L-072

5. jun 2008.